

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ДЛЯ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Кобзиста О.П., доцент, Боціон А.П., Горідько Н.М.

Національний транспортний університет, м. Київ

Формуванню нових підходів та підвищенню вимог законодавства в галузі управління в сфері охорони навколишнього середовища сприяє розвиток нового напрямку управлінської діяльності – екологічного менеджменту. Він стає важливим інструментом забезпечення екологічної безпеки й сталого розвитку.

Першим кроком до створення системи екологічного менеджменту на підприємстві є формування екологічної політики у відповідності до вимог природоохоронного законодавства. Система екологічного менеджменту являє собою частину загальної системи менеджменту, що включає організаційну структуру, планування діяльності, розподіл відповідальності, практичну роботу, а також процедури, процеси і ресурси для розробки, впровадження, оцінки досягнутих результатів і вдосконалення програми заходів, спрямованих на зменшення негативного впливу діяльності підприємства на довкілля.

Сертифікація стосовно наявності системи екологічного менеджменту є однією з головних вимог до компаній, які прагнуть посилити свої позиції на світовому ринку. Тому впровадження системи екологічного менеджменту у відповідності до вимог стандарту ISO 14001 стає принциповою передумовою для подальшої успішної діяльності [1].

Національний транспортний університет бере участь в Міжнародному освітянському проекті TEMPUS IV_JER-27115-2006 "Менеджмент навколишнього середовища для Росії і України". В рамках проекту передбачено:

- створення мережі українських і європейських університетів і компаній для спільної розробки курсів екологічного менеджменту та аудиту;
- спільна розробка курсів екологічного менеджменту і аудиту для підвищення професійного навчання і підготовки українських спеціалістів і адміністративних працівників, включаючи навчання професійних тренерів-викладачів;
- впровадження навчальних курсів екологічного менеджменту з використанням технологій дистанційного навчання;
- проведення екологічного аудиту університету, його структурних підрозділів і організацій-партнерів;
- сертифікація окремих структурних підрозділів та видів його діяльності за стандартом ISO 14001;
- підготовка і підвищення кваліфікації викладачів і співробітників університету як аудиторів навколишнього середовища.

З метою якісного виконання основних завдань проекту була розроблена і прийнята в повній відповідності із стратегією національної екологічної політики України на період до 2020 року [2] екологічна політика університету.

Розроблено курс екологічного менеджменту для підготовки фахівців за напрямом "Екологія, охорона навколишнього середовища збалансоване природокористування", підвищення кваліфікації викладачів та співробітників університету, співробітників підприємств автотранспортного комплексу, керівників підприємств та внутрішніх екологічних аудиторів.

Розробляється керівництво по системі екологічного менеджменту на прикладі діяльності кафедри екології та безпеки життєдіяльності відповідно до вимог стандарту ISO 14001.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. ДСТУ ISO 14001:2006. Система екологічного керування. Вимоги та постанови щодо застосування
2. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.10.2007 року №880-р "Про схвалення концепції національної екологічної політики України на період до 2020 року"